

## КОНДИТЕРСЬКА ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ

Домашенко М.Д., Савельєва Г.  
Сумський державний університет

На даний момент кондитерська галузь займає особливе місце в харчовій промисловості та в економіці України в цілому. Вона досить динамічно розвивається, демонструючи порівняно високі темпи зростання, котрі в останні роки дещо уповільнилися. Тому, стабільно високий попит на цю продукцію та достатня забезпеченість власними сировинними ресурсами сприяли розвитку кондитерської галузі в Україні.

Незважаючи на те, що останнім часом збільшення обсягів виробництва кондитерської продукції відбувалося швидкими темпами, проблем в кондитерській галузі зараз, можливо, навіть більше, ніж це було у часи занепаду цієї галузі (1990-1996 р.р.)

Актуальні на сьогоднішній день проблеми кондитерської галузі можна поділити на чотири групи:

1. Фінансові проблеми.
2. Проблеми, пов'язані з внутрішньою політикою держави: зростання цін на цукор як наслідок спроби держави допомогти цукровій промисловості вийти з кризового стану.
3. Проблеми, пов'язані з російським ринком збуту: обкладення товару ввізним митом у розмірі 21% на 1 кг та введення ПДВ 20% на українську кондитерську продукцію.
4. Проблеми, пов'язані з пакуванням кондитерської продукції.

Варто зазначити, що стрімке зростання цієї галузі в Україні після розпаду СРСР почалося лише з 1997 р., коли на вітчизняному ринку почали з'являтися світові гравці, першим з яких був „Kraft Foods”, за ним ішли „Mars”, „Nestle” та інші. До цього, галузь протягом декілька років переживала занепад: після розпаду планової економіки припинилось постачання імпортової сировини, а саме какао та какао-продуктів, горіхів, ароматизаторів та пакувальних матеріалів. У результаті виробники змушені були замінити какао менш якісним матеріалом – цикорієм, наслідком чого стало загальне зниження якості виробленої продукції.

Поступове зростання добробуту населення України сприяє збільшенню обсягів виробництва кондитерської галузі, зміні структури споживання продуктів харчування, підвищенню вимог до якості кондитерських виробів.

Відповідно до виділених в одному з попередніх розділів чотирьох груп проблем, можна запропонувати чотири шляхи їх розв'язання.

Насамперед, необхідно вирішити фінансове питання. Розв'язати його проблему можна двома шляхами:

- а) через залучення інвесторів, адже кондитерська галузь є досить перспективною, а отже, інвестиційно привабливою;
- б) шляхом втілення державою у життя ефективної політики з підтримки виробників.

Великі українські виробники кондитерської продукції знайшли спосіб подолати проблему введення мита з боку країн – основних торговельних партнерів. Вони почали купувати кондитерські фабрики в Росії, що дозволило їм отримати прямий доступ до ринку цієї країни та безмитно ввозити продукцію до Казахстану.

Виробництво кондитерських виробів є матеріаломістким: більше всього витрат припадає на придбання сировинних ресурсів. Як відмічалось вище, українські кондитерські підприємства потребують приблизно 500 тис. т цукру на рік. Частина сировини, що застосовується при виробництві кондитерських виробів, виробляється в Україні.

Проблему з цукром теж слід вирішувати на державному рівні, адже лише уряд може відмінити власну постанову та не втручатися без необхідності у функціонування підприємств кондитерської промисловості.

Українська кондитерська промисловість вже довела свою конкурентоздатність на внутрішньому та зовнішньому ринках: продукція цієї галузі задовільняє європейським показникам якості. Часи дешевих неякісних цукерок в яскравих обгортках давно пройшли, поступившись місцем більш якісній кондитерській продукції вітчизняних виробників. Зараз імпортні вироби займають незначну частку українського ринку – і це при тому, що часто у вітчизняних компаній не вистачає коштів на модернізацію обладнання. Крім того, існує проблема кваліфікованих кадрів: на кулінарів в Україні ніде особливо не вчать.

Для вирішення цих проблем потрібна зміна напрямку дій українського та російського урядів, тобто відмова від тих заходів, які можуть спричинити тривалу кризу в кондитерській галузі і призвести до того, що українська продукція буде неконкурентноздатною на світовому ринку.

Отже, для подальшого розвитку кондитерської галузі необхідне здійснення державою рішучих кроків, адже саме від правильно проведеної державної політики залежить майбутнє “солодкої” промисловості України.